

θος, ὅπερ ἐνεῖχεν, ἦτο βαθὺ καὶ ἀληθινὸν, ἐνόμιζες ὅτι ἐν αὐτῷ ἡ νεότης, ἡ ἴσχυς, ἡ γλυκύτης καὶ θελκτικὴ τις ἀφροντισία ἀνεμιγνύοντο καὶ συνεταυτίζοντο πρὸς ἄλγος ψυχῆς οὐχ ἥττον βαθὺ καὶ ἴσχυρόν. Ἡ ρώσικὴ ψυχὴ, ἡ τόσον ἀγαθὴ καὶ θερμὴ, εἶχεν οἰονεὶ ἐνσακωθῆ ἐν τῇ φωνῇ ἐκείνῃ, ἥτις διευθύνετο κατ’ εὐθεῖαν πρὸς τὴν καρδίαν, ὅπου ἐδόνει πάσας τὰς χρόδας, ἀς ἀφυπνίζει ἡ ἔθνικὴ μελαχχολία.

Ἡ μελωδία ἐμεγάλωσεν, ἀνέβη καὶ ὑπερεξεγένεισεν· ἦτο δὲ φανερὸν ὅτι ἡ ἐμπνευσίς καὶ ἡ ἔξι αὐτῆς μέθη εἶχον καταλάθει τὸν Ἰάκωβον. Οὐδ' ἵχνος πλέον δειλίας ἐνυπῆρχεν ἐν αὐτῷ· ἦτο παραδεδομένος ὅλος εἰς τοῦ ἄσματος τὴν ἡδονήν. Δὲν ἔτρεμε πλέον ἡ φωνή του· ἔφρισε ναι, ἀλλ' ἦτο πλέον ἡ ἐρατεινὴ ἐκείνη καὶ μεταδοτικὴ φρίκη, ἥν τὸ πάθος διαβιβάζει εἰς τὰς ψυχὰς καὶ ἐντυπώνει εἰς ὀλόκληρον ἀκροατήριον. Καὶ ἡ ἔξαισις ἐκείνη φωνὴ ἀκαταπάυστως ἐνεδυναμοῦτο, ἐγίνετο σταθερὰ, ἐξετείνετο εἰς πλάτος.

Ὕπὸ τὴν ἐντύπωσιν δὲ τὴν ἴσχυρὰν τοῦ ἄσματος ἐκείνου ἀνεπόλησεν ἡ ψυχὴ μου σκηνὴν ὅλην τοῦ παρελθόντος. Ἐνεθυμήθην ὅτι μίαν ἐσπέραν, κατὰ τὴν ὥραν τῆς παλιρροίας, ἐπὶ τῆς ἀπεράντου ἀκτῆς τῆς θαλάσσης, ἦτις ἀποσυρομένη μακρὰν ἡπείρει παταγωδῶς, εἶχον ἰδεῖ μέγαν λευκὸν λάρον, ὅστις ἱστατο ἀκίνητος εἰς τὴν κυματόπληκτον ὄχθην. Εἶχεν ἀναπεπταμένον τὸ χρονῶδες καὶ λεῖον στῆθος εἰς τὰς πορφυροβαρφεῖς λάμψεις τοῦ δύοντος ἡλίου, καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἡμιήνοιγε. τὰς μακρὰς πτέρουγας παιζῶν φιλαρέσκως μὲ τὴν σύγχρονον ἀποχώρησιν καὶ τῶν δύο ἡγαπημένων του φίλων, τοῦ ἡλίου καὶ τῆς θαλάσσης... Μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἔβλεπον τὸ θαλάσσιον ἐκεῖνο πτηνὸν ἀκούων τὸν Ἰάκωβον, οὐτεινος ἱστατο ἀκίνητον τὸ σῶμα ἐνώπιόν μας ἐν τῷ μέσῳ ἀγροτικοῦ καπηλείου, ἀλλ' ὃν ἡ ἐμπνευσίς καθίστα ἀντιμέτωπον πρὸς τὰ ὑψη τοῦ ἀχανοῦς. "Ἐψαλλεν ὁ χωρικὸς καὶ εἶχεν ὅλως λησμονήσει καὶ τὸν ἀντίπαλόν του καὶ ἡμᾶς πάντας, ἀν καὶ πάντες ἡμεθα ἀνηρτημένοι ἀπὸ τοῦ στόματός του.

Πᾶς φθόργυς ἐκερχόμενος ἀπὸ τοῦ στόματός του εἴχε τὸ ἐγχώριον καὶ ὑγίειν, τὸ ἀνεκφράστως γλυκὺν ὡς ἡ αὔρη τῶν ρώσικῶν στεππῶν, ἥτις διαδίδει πανταχοῦ διατρέχουσα τὸ διάστημα τὰς μαλακὰς θωπείας τοῦ φυσικατός της. Ἡσθανόμην ὅτι ἐσχηματίζοντο ἡδη δάκρυα ἐν τῇ καρδίᾳ μου καὶ ὑψοῦντο ἵνα ἀναβλύσωσιν ἀπὸ τῶν ὄφθαλμῶν μου!

Καὶ ἤκουσα αἴφνης πνιγομένους λυγμούς προσβάλλοντας τὰς ἀκοὰς μου καὶ ἐστράφην καὶ εἶδον κλαίουσαν τὴν γυναικα τοῦ καπήλου. . . "Εριψε βλέμμα ταχὺ ἐπ' αὐτῶν ὁ Ἰάκωβος καὶ τὸ ἄσμα του ἐγένετο ἡχηρότερον, θερ-

μότερον καὶ μᾶλλον συγκινοῦν. Ὁ Νικόλας ἔσθματιν ὑπὸ τῆς γοντείας ὁ Μοργάς εἶχε τοὺς ὄφθαλμούς ἐστραμμένους πρὸς τὴν μαυρισμένην ὄροφήν· ὁ Ὁθάλδους ἦτο ἐκτὸς ἐκιτοῦ· ὁ μουζίκος ἔχλαιε, καὶ ἐπὶ τῶν αὐτητηρῶν ὄφθαλμῶν τοῦ Ἀργίου Κυρίου εἶχον ἀναφανῆ ὡς μεγάλοι μαργαρῖται δύο θερμὰ δάκρυα, ἔτοιμα νὰ καταπέσωσιν ἐπὶ τῆς ὄψεως αὐτοῦ τῆς σιδηρᾶς. Ὁ ἀντίπαλος τοῦ Ἰάκωβος ἔσφιγγε τὸν γρόνθον ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ ἔμενεν ἀκίνητος...

Πινευστιῶντας ὑπὸ τὸ βράχος τόσων συναισθημάτων δὲν ἡξεύρω εἰς τίνα ἔκρηξιν ἥθελε περιαγάγει ἡμᾶς ἡ γενικὴ συγκίνησις φθάσασα εἰς τὸν τελευταῖον αὐτῆς παροξύσμον, ἀν ὁ Ἰάκωβος δὲν ἥθελεν αἰφνίς θέσει τέρμα εἰς τὸ ἄσμα του διὰ φθόργου ὁξυτάτου, οὐτεινος ἦτο ἐκτακτος ἀληθῶς ἡ λεπτότης καὶ ἡ τόλμη καὶ ἡ καθαρότης, ὡς ἂν τῷ ἀφήρει διὰ παντὸς ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τοῦ λάρυγγος τὴν ἀγγειλικὴν φωνὴν διὰ νήματος χρυσοῦ ὁρατοῦ εἰς τὸν ὄφθαλμὸν μέχρι τοῦ ὑψούς τῶν νεφῶν. Οὐδεὶς ἔκοσμαγασεν, οὐδεὶς ἔχινήθη. Ἐνόμιζες ὅτι πάντες περιμένομεν νὰ κατέληη καὶ πάλιν ἐκ τῶν οὐρανῶν ὁ ἐκεῖτος ἀναπεμφθεὶς ἐσχατος φθόργυος... Ἄλλ' εἶχεν ἡδη ἀνοίξει τοὺς ὄφθαλμούς ὁ Ἰάκωβος· τῷ ἔκαμψεν ἐντύπωσιν ἡ ἐπικρατοῦσα σιγή, ἥν ἐπέβαλεν εἰς ἡμᾶς ἡ ἐκστασις, καὶ ἡρώτα ἡμᾶς διὰ τοῦ βλέμματος. Δὲν ἔβράδυνε νὰ νοήσῃ τὴν αἰτίαν· ἡ γένη ἦτο ἴδική του.

— Ιάκωβε! . . . τῷ εἶπεν ὁ Δίκι-Βάρινε θεσας ἐπὶ τοῦ ὄψου τὴν χεῖρα τρέμουσαν ὑπὸ τῆς συγκίνησεως καὶ οὐδὲ συλλαβήην περιπλέον ἡδυνήθη νὰ προσθέσῃ.

Τότε ἐπορεύθη πρὸς τὸν Ἰάκωβον ὁ ἀντίπαλος καὶ μετ' ἀνεκφράστου ταραχῆς· «Ἐκέρδησες, τῷ λέγει, ἐκέρδησες», καὶ ἐξῆλθε τοῦ καπηλείου.

ΝΕΚΡΟΔΟΧΟΙ ΟΙΚΟΙ

Γενομένης πρὸ τινῶν ἐτῶν προτάσεως ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τῶν Παρισίων, ὅπως ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ μελετήσῃ σχέδιόν τι περὶ εἰσαγωγῆς νεκροδόχων οἰκων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, οἷοι οἱ ἀλλαχεὶς πρωτευούσαις πόλεις τῆς Εὐρώπης καὶ ἴδια τῆς Γερμανίας, ὁ νομάρχης τοῦ Σηκουάναν ὑπέβαλεν ἐσχάτως τὴν ἐπὶ τούτου μελέτην δυναμένην νὰ συνοψισθῇ εἰς τὰ ἔξτις:

Ἐν τοῖς τρισὶ νεκροταφείοις, τῷ βορείῳ, τῷ νοτίῳ καὶ τῷ δυτικῷ, θέλουσιν ἴδρυθη νεκροθήκαι, ἐν αἷς, κατ' αἰτήσιν τῶν συγγενῶν, καὶ μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς ταφῆς, θὰ γίνωνται δε-

καὶ τὰ σώματα τῶν ὑπὸ μεταδοτικῶν ἡ ἐπιδημικῶν νοσημάτων ἀποβιωσάντων, ἡ ἐν στενοχώροις οἰκήμασι θαγόντων, ἐν οἷς δυσχερής ἀποβαίνει ἡ διατήρησις αὐτῶν μέχρι τῆς ὥρας τῆς νομίμου ταφῆς. Ἐκαστος τῶν νεκροδόχων τούτων οἰκων θὰ περιλαμβάνῃ δέκα σώματα, ἀτινα, κατατιθέμενα ἔκαστον ἐν ἴδιῳ δωματίῳ, θὰ ἐπιβλέπωνται παρὰ τῶν συγγενῶν ἡ φίλων. Ἡ μεταφορὰ τοῦ νεκροῦ εἰς τὴν νεκροθήκην θὰ γίνεται δι' εἰδικῶν φερέτρων ἐκ δύο μερῶν ἀποτελουμένων. Τὸ ἀνά χαλύπτον τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ σώματος, ἔσται κινητὸν καὶ θὰ προσθρητοῖται εἰς τὸ φέρετρον κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ταφῆς. Οἱ ἄλλοι θὰ κυκλοφορῇ ἐλευθέρως ἐν τῇ νεκροθήκῃ, τοῦ δὲ προσώπου ὡς καὶ τοῦ θώρακος τοῦ νεκροῦ ὅντων ἀκαλύπτων, οὐδὲν θὰ ἐμποδίζῃ τὴν ἀναπνοήν, ἀν ὁ θάνατος δὲν εἴνε πραγματικός. Ἐτέρωθεν δὲ, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν θὰ τεθῇ ὅριστικῶς εἰς τὸ φέρετρον, ἡ οἰκογένεια θὰ δύνηται εὔχερῶς ν' ἀναγνωρίζῃ τὸ σώμα.

Τὰ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον βέβαια σημεῖα τοῦ θανάτου εἴνε πολλὰ, ὡς γνωστὸν, ἀλλ' ὅπως προλαμβάνωνται αἱ κατεσπευσμέναι ἐνταφιάσεις, εἴνε ἀπαραίτητον γὰρ γινώσκη αὐτὰ ὃ ἐντεταλμένος τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ θανάτου ἰστρός. Ἀλλὰ πολλαχοῦ οὐδεμίᾳ καταβάλλεται πρὸς τοῦτο ἴδιαζοντα μέριμνα, ἐνιαχοῦ δὲ, ὡς ἔν τισι μεγάλαις πόλεσι, λαμβάνεται μὲν φροντίς, ἀλλὰ πιθανὸν ὁ ἰστρός ν' ἀγγοῃ ἢ νὰ μὴ ἐφαρμόζῃ τὰ πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ θανάτου ἀπαιτούμενα μέσα. Ό κίνδυνος λοιπὸν τῶν κατεσπευσμένων ἐνταφιάσεων δὲν εἴνε χαριτικός. Παραδείγματα εὐάριθμα, εἴνε ἀληθὲς, ἡ περιωρισμένη λαβόντα δημοσιότητα, ἀποδεικνύουσι πράγματι ὅτι ὁ θάνατος ἐπῆλθεν ἐνίστε μετὰ τὴν ταφήν. Αἱ ἐφημερίδες τῆς Ἀλγερίας ἀνέφερον πρό τινος μόλις, ὅτι κρεοπώλης τις τοῦ Ὁράν ὄνόματι Fouques τρὶς ἐνταφιάσθη, καὶ ὅτι μόνον κατὰ τὴν τρίτην ἐνταφίασιν του ἦτο πράγματι νεκρός. Τῷ 1867 ὁ καρδινάλιος Donnet διηγεῖτο ἐν τῇ Γερουσίᾳ τὸ ἐπεισόδιον νεκροῦ τινος ἱεροκήρυκος τῶν Βορδιγάλλων, ὅστις καταληφθεὶς ἐπὶ τοῦ ἀμβωνίους ὑπὸ αἰφνιδίας καὶ παρατεταμένης λιποθυμίας ἔμελλε νὰ ἐνταφιασθῇ τὴν ἐπαύριον, πιστοποιήσαντος τοῦ ἰστροῦ ὅτι ἐπῆλθεν ὁ θάνατος, ὅτε ἐκ στόνων ἐξελθόντων τοῦ φερέτρου ἐγένετο γνωστὸν ὅτι ὁ κηδευόμενος δὲν ἦτο νεκρός. Ο νεκρὸς ἐκεῖνος ἵερεὺς οὐδεὶς ἀλλος ἦτο ἡ αὐτὸς οὗτος ὁ καρδινάλιος Donnet.

Πολλῶν γερμανικῶν κρατῶν αἱ κυβερνήσεις ἀπεφάσισαν νὰ ἐπιτρέψωσιν ἡ καὶ νὰ συστήσωσι τὴν Ἰδρυσιν τοιούτων νεκροδόχων οἰκων ἐν ταῖς πόλεσι, ταῖς ἔχουσαις ὡρισμένον τινὰ ἀριθμὸν κατοίκων — τῶν μικρῶν κοινοτήτων μὴ ἔχουσῶν ἐπαρκεῖς πρὸς τοῦτο πόρους — καίτοι

οἱ κίνδυνος τῶν κατεσπευσμένων ἐνταφιάσεων εἴνε ἐν αὐταῖς μεγαλείτερος ἡ ἐν ταῖς μεγάλαις πόλεσιν, ἔνθα συχνάκις ἐξακριβοῦται ὁ θάνατος ὑπὸ τῶν ἱστρῶν. Ἀλλὰ καὶ ἀλλα τούτο μέτρον. Τὰ σώματα τῶν ἀποβιωσάντων ἐκ μεταδοτικῶν νοσημάτων, παραμένοντα ἐπὶ πολὺ ἐν τῷ οἰκῳ, δύνανται νὰ μεταδώσωσι τὸ νόσημα οὐ μόνον εἰς ὅλην τὴν οἰκίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς συνοικίας ὅλοκλήρους. Ἀνάγκη λοιπὸν ν' ἀρθῶσι ταῦτα ἐκεῖθεν ἐν τάχει. Διὰ τοῦτο ἡ ἀποστολὴ τῶν νεκρῶν εἰς τοὺς νεκροδόχους τούτους οἰκους ἐπιβάλλεται ἐν πολλαῖς πόλεσιν. Διότι τὰ σώματα τιθέμενα ἐν ἴδιοις δωματίοις ἀπομονούνται ὡς αἰόν τε, λαμβάνωνται δὲ αἱ μεγισταὶ τῶν προφυλαξέων πρὸς πρόληψιν τῶν ἐκ τῆς ἐπαφῆς κινδύνων.

Ἐν τοῖς οἰκήμασι τῶν ἐργατῶν ἀποτελουμένοις συνήθως ἐκ δύο δωματίων, τὸ νεκρὸν σῶμα παραμένον ἐπὶ εἰκοσιτέσσερας ὥρας, πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν ὄποιων δὲν ἐπιτρέπεται, ἡ ταφὴ, ἀναγκαῖει ὅλοκληρον οἰκογένειαν νὰ συνεπιστρεψθῇ ἐντὸς ἑνὸς μόνου δωματίου ἢ νὰ ζητήσῃ ἐκτὸς τοῦ οἰκήματος ἀσύλου, μὴ εὑρισκόμενον πάντοτε.

Τέλος δὲ ἡ παρούσιας τοῦ νεκροῦ ἐντὸς τῆς κατοικίας παρατείνει ἀναφελῶς τὴν ὄδυνην, τοὺς ὅλοφυρούμοις καὶ τοὺς κοπετούς τῶν συγγενῶν.

Ἐν Γερμανίᾳ νεκροδόχοι οἵκοι οὐ πάρχουσι σήμερον ἐν ταῖς ἔξης πόλεσιν ἐν Μονάχῳ ἀπὸ τοῦ 1791, ἐν Βερολίνῳ, Σεμνίτσῃ, Κολωνίᾳ, Αύγουστῃ, Φραγκφούρτῃ, Στουτγάρδῃ, Καρλσρούη, Μαγεντίζ, Ἀμβούργῳ καὶ Ούλμῳ. Ἐκτὸς δὲ τῆς Γερμανίας, ἐν Χριστιανίᾳ, Ρώμῃ, Βενετίᾳ, Ἀμστερδάμῃ καὶ Βρυξέλλαις.

Ἐν τοῖς συνεδρίοις τῶν γερμανῶν ἱστρῶν τοῖς συγχροτηθεῖσι τῷ 1878 καὶ 1879 συνεζητήθη ἀν τὸ Ἰδρυμα πρέπη νὰ περιλαμβάνῃ αἰθουσαῖς κοινᾶς ἡ χωριστὰ κελλία, ἢ νὰ συνενοῖ ἀμφότερα τὰ συζήματα κατὰ τὰς παρουσιαζομένας ἀνάγκας. Οὐδεμίᾳ μὲν περὶ τούτου ὅριστικὴ ἐλήφθη ἀπόφασις, ἐν τούτοις ἀνεγνωρίσθη παρὰ πάντων ἡ χρησιμότης τῶν κελλίων διὰ τοὺς θανόντας ἐκ νόσων μεταδοτικῶν ἡ ἐπιδημικῶν. Ἐν Μαγεντίζ, Ἀμβούργῳ, Λεμβέργῃ (Αύστρια), Ἀμστερδάμῃ, τὰ σώματα τῶν τοιούτων κατατίθενται ἐν εἰδικοῖς κτιρίοις. Ἐν Βερολίνῳ γίνονται μὲν δεκτὰ ἐν ταῖς κοιναῖς αἰθουσαῖς, ἀλλ' ἐντὸς φερέτρων, ὡς μόνον τὸ πρόσθιον μέρος εἶνε ἀνοικτόν. Τέλος ἐν Κολωνίᾳ, Φραγκφόρτῃ, Ρώμῃ καὶ Βρυξέλλαις ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ ἐν τοῖς νεκροδόχοις οἴκοις κατάθεσις τῶν ἀμέσου ταφῆς δεομένων σωμάτων.

Ἴδού δὲ λεπτομέρειαί τινες περὶ τῶν νεκροδόχων οἰκων τοῦ Μονάχου:

Ο σπουδαίοτατος, δηλαδὴ ὁ τοῦ νεκροταφείου τοῦ Βορρᾶ, εἶναι ἀξιοίς μνείας. Περιέχει

τέσσαρας αἰθούσας μετὰ ἴσχυρῶν ἀερισμοῦ συσκευῶν. Αἱ αἰθουσαι αὐταὶ χωρίζονται διὰ δύο δωματίων τῶν φυλάκων, ἔχόντων πρόσχειρα πάντα τὰ μέσα ὅπως βοηθήσωσι τοὺς μέλλοντας δῆθεν νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν ζωήν. Υπάρχουσιν ἐπίσης καὶ δύο αἰθουσαι ὅπως παραμένωσιν αἱ συγγενεῖς οἰκογένειαι, παρεκκλήσιον, ἀνατομικὴ αἴθουσα μετὰ ἔξαρτημάτων, καὶ τέλος ἡ κατοικία τοῦ ἀρχιψήλακος ἡ ἀκριβέστερον τοῦ διευθυντοῦ.

Τὰ σώματα, ἂν μὴ φέρωσι προφρονὴ σήμεια ἀποσυνθέσεως, κατατίθενται ἐπὶ χρηπίδος ἀπιτελούσης γωνίαν 45 μοιρῶν. Ἐνδύονται ἐν γένει διὰ τῶν ὀραιοτάτων αὐτῶν ἐνδυμάτων. Εἰς ἓν τῶν δακτύλων τῶν προσαρμόζεται δακτύλιος ἀφ' οὗ ἔξαρτᾶται μετάξινον νῆμα συγκοινωνοῦν μετὰ τοῦ δωματίου τῶν φυλάκων. Ἄμα δὲ τῷ ἔλαχίστῳ κινήματι τοῦ νήματος οἱ φύλακες προστρέχουσιν, ἐν ᾧ δὲ περιπτώσει ὁ ὑποτιθέμενος νεκρὸς ἀναβίωσῃ ἐκ τῆς νεκροφανείας, γνωρίζουσι τοῦτο παραχρῆμα τῷ διευθυντῇ.

Αἱ τέσσαρες αἴθουσαι εἰσὶν ἐσκευασμέναι ἀναλόγως πρὸς τὴν κοινωνιὴν τάξιν ἢ τὴν εὐπορίαν τῶν συγγενῶν. Ἡ πρώτη, κατὰ τὴν εἰσόδον τοῦ οἰκοδομήματος, ἀπλουστάτη οὖσα, χρησιμεύει διὰ τὴν ἐργατικὴν τάξιν· ἡ δευτέρα, ὡρισμένη διὰ τὴν μέσην τάξιν, εἶναι καλλιτελεῖον ἐσκευασμένη· ἡ τρίτη δεχομένη τὰ σώματα τῶν πλουσίων εἶναι κομψῶς διακεκοσμημένη, ἡ δὲ τετάρτη ὡρισμένη διὰ τὴν ἀνωτάτην τάξιν εἶναι πολυτελέστατα ἐσκευασμένη. Τὰ σώματα ἔχουσιν ἀκάλυπτον τὸ πρόσωπον. Τὴν ἡμέραν τῆς ἐπισκέψεως ἡμῶν, λέγει ὁ ἔξι οὖς ἐρανίζομεθα ταῦτα, εὔρομεν ἐν τῇ αὐτῇ αἰθουσῇ (τῇ τρίτῃ), νεκρὰν μυτέρα ἀποθανοῦσαν ἐκ τοκετοῦ καὶ παρ' αὐτῇ τὸ τέκνον τῆς θανάτου ὄμοιώς. Ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν προσώπων ἦτο ἀποτετυπωμένη γαλήνη ἀπερίγραπτος, ἥτις μᾶς συνεκίνησεν, ἐνόμιζε δέ τις ὅτι μήτηρ καὶ τέκνον ἐκοιμῶντο ἀμερίμνως. Ἐν ἀλληρᾷ αἰθούσῃ, γηραιοτάτη γυνὴ ἦτο ἀξιοπαρατήρητος διὰ τὴν ἐπὶ τῆς μορφῆς αὐτῆς ἔκφρασιν τῆς ἡρεμίας.

Τὰ σώματα πρέπει νὰ κομίζωνται εἰς τὸν νεκροδόχον οίκον δώδεκα ὥρας τὸ πολὺ μετὰ τὸν θάνατον, ἀν δ' ἀπέθανον ἐκ μεταδοτικῆς ἀσθενείας μετὰ ἑξ ὥρας. Ἡ μεταφορὰ ἔκτελεῖται δι' εἰδικῶν ἀμαξῶν, τὸ δὲ φέρετρον ἀφίεται ἡμιάνοικτον ὅπως κυκλοφορῇ ἐλευθέρως ὁ ἄρρ.

Οἱ ἐνταφιασμὸς γίνεται τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον· ἡ προθεσμία αὐτῆς δυνατὸν νὰ παραταθῇ, ἀν τὸ βέβαιον τοῦ θανάτου τεκμήριον, ἡ ἀποσύνθεσις, δὲν ἐκδηλωθῇ. Ἐρωτηθεὶς ὁ διευθυντὴς πόσοι εἰς τῶν νεκρῶν ἐπανῆλθον εἰς τὴν ζωὴν ἐπὶ τῆς εἰκοσαετοῦς διευθύνσεώς του, ἀπεκρίνατο ὅτι οὐδὲ εἰς. «Ἀλλὰ, προσέθηκε, τὸ μεγαλείτερον πλεονέκτημα τῶν νεκροθηκῶν

τούτων εἶναι ἡ βεβαιότης ἡν ἀποκτῶσιν οἱ συγγενεῖς ὅτι οὐδεὶς φόβος ὑπάρχει νὰ ταφῇ ζῶν ὁ προσφιλὴς αὐτῶν νεκρός».

Οἱ νεκροδόχοι οίκοι τοῦ Μονάχου εἰσὶ πάντες ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ νεκροταφείου. Ἡ δὲ ὁριστικὴ πρὸς ἐνταφιασμὸν ἐν τῷ φερέτρῳ ἔνθεσις τοῦ σώματος γίνεται πάντοτε παρόντων τῶν συγγενῶν.

Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

Ανηρχόμεθα τὴν πάροδον τῶν Ἡλυσίων Πεδίων μετὰ τοῦ ίατροῦ Β. . . , ἀναζητοῦντες εἰς τοὺς ὑπὸ τῶν ὀβίδων τετρυπημένους τοίχους, εἰς τὰ ὑπὸ τῶν μιδραλλίων κατατακφέντα πεζοδρόμια, τὴν ιστορίαν τῶν πολιορκηθέντων Παρισίων, ὅτε μικρὸν πρὶν φθάσωμεν εἰς τὴν μικρὰν στρογγύλην Πλατεῖαν τοῦ Ἀστέρος, ὁ ίατρὸς ἔστη καὶ δεικνύων μοι μίαν τῶν περὶ τὴν Θριαμβικὴν Ἀφίδα γωνιαίων οἰκιῶν :

— Βλέπετε, μοῦ εἶπε, τὰ τέσσαρα ἐκεῖνα κλειστὰ παραθύρα ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὸν ἔξωστην; Τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ μηνὸς Αὐγούστου, τοῦ τρομεροῦ ἐκείνου Αὐγούστου τοῦ 1870, ὅστις ἦτο δι' ἡμᾶς σειρὰ δλόκληρος συμφορῶν καὶ καταστροφῶν, μὲ προσεκάλεσαν ἐκεῖ δι' ἔνα γέροντα προσβληθέντα ἀπὸ κεραυνοβόλον ἀποπληξίαν. Ο προσβληθεὶς ἦτο ὁ συνταγματάρχης Γιούνδ, θωρακοφόρος τῆς πρώτης αὐτοκρατορίας, γέρων πείσμων, ὡς πρὸς τὴν δόξαν καὶ τὴν φιλοπατρίαν, ὁ ὄποιος ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου ἦλθε καὶ ἐκάθησεν εἰς τὰ Ἡλυσία Πεδία, εἰς οἰκημα μὲ ἔξωστην. . . μαντεύσατε διατί; Διὰ νὰ παραστῇ εἰς τὴν θριαμβευτικὴν εἰσοδον τοῦ στρατοῦ μας... Ο δυστυχής γέρων! Τὴν εἰδῆσιν τῆς ἡττης τοῦ Βισσεμβούργου τὴν ἔμαθεν ἐνῷ ἐσηκόνετο ἀπὸ τὴν τράπεζαν. "Ἄμα ἀνέγνωσε τὸ ὄνομα τοῦ Ναπολέοντος κάτω ἀπὸ τὸ δελτίον ἐκεῖνο τῆς ἡττης ἔπεισε κεραυνόπληκτος.

Ἐύροι τὸν γέροντα θωρακοφόρον ἐξηπλωμένον καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ ἀναστήματός του ἐπάνω εἰς τὸν τάπητα τοῦ θαλάμου, μὲ αἷματωδίη καὶ ἀδρανῆ τὴν ὄψιν, ὡς νὰ τὸν εἰχαν κτυπήσει μὲ χονδρὸν ῥόπαλον κατακέφαλα. Ὁρθός, θά ἦτο ἐξάπαντος πολὺ ὑψηλός· ἐξηπλωμένος ἐφαίνετο πελώριος. Εἶχεν ὠραῖαν χαρακτηριστικὰ, ὁδόντας ἔξαισίους, πυκνήν, λευκὴν καὶ οὐλην κόμην, μολονότι δ' ὄγδοηκοντούτης ἐφαίνετο ὡς ἐξηκοντούτης. Πληγείον του ἡ ἐγγονή του γονυπετῆς ἔκλαιε. Τῷ ώμοιάζε. "Οστις δὲ ἔβλεπε τὸν ἔνα παρὰ τὴν ἀλλήν, θά τοὺς ἔξελμβανεν ως δύο ωραῖα ἐλληνικὰ μετάλλια τὸν αὐτὸν λαβόντα τύπον, μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι τὸ ἔν ἦτο ἀρχαῖον, γαϊδεῖς, τετριμένον ὄλιγον εἰς τὴν περιφέρειάν του, ἐν φῷ τὸ ἀλλο ἦτο